

Over de markt

Aan onze handelingen ligt, evenals aan het weer, een mechanica ten grondslag die, ofschoon zij elke verandering verklaart, geen enkele verandering kan voorzien. In beide gevallen komt dat omdat de oorzaken van die verandering te klein zijn om te kennen, of er zijn er te veel. We kennen ze pas als we zien wat ze hebben veroorzaakt en aannemen dat ze ze hebben veroorzaakt, wat er op neer komt dat we het onzichtbare pas kunnen zien als we het hebben gezien.

Uit: *De Ziekte van Middleton* van Gerrit Krol

Wat is op een ramp de reactie van de geciviliseerde, westerse mens die zich na eeuwen eindelijk heeft weten te ontworstelen aan duister bijgeloof? Welke rituelen staan de ontkerstende en geborneerde twintigste eeuw dan ten dienste? Hij zoekt een zondebok. En wie komt daar na een meteorologische ramp het meest voor in aanmerking? Juist, de weerman! En weerlieden ondergaan de striemende zweepslagen van het morrende volk, wetend dat de natuur grillig en de atmosfeer chaotisch en dus onvoorspelbaar is. Ik heb het al vaker gezegd: de meteoroloog is een maatschappelijk werker.

We hebben een prachtig vak.

Zien, oog hebben voor details, chaos ordenen en met de uitkomsten van dat ordenings-proces mensen prikkelen, amuseren, troosten, inzicht verschaffen in een schijnbaar ongeordende omgeving, samenhang brengen in een bestaan waar soms geen touw aan vast te knopen lijkt.

Iedere dag opnieuw mag de weerman verslag doen van zijn vondsten, het tot dan onzichtbare zichtbaar maken, laten zien dat als je de natuur zijn gang laat gaan, het 'systeem' de ruimte geeft, er vanzelf schitterende structuren ontstaan.

Onze prachtige aarde, gekoesterd door haar atmosfeer, die uit de chaotische kosmos gegroeid is zonder dat iemand zich er mee bemoeide, waar geen meerjarenplan, overlegorgaan of inspraakprocedure aan te pas hoefde te komen, die zonder geregeld of georden van belangrijke en drukke baasjes zoiets wonderlijks heeft weten voort te brengen als weerlieden, secretaresses, automatiseringsexperts, tv-presentatoren, verpleeghulpen, directeuren en wat niet al.

Ook al lijkt het vaak of de wetten van de markt de alles ordenende en sturende principes vormen, wij meteorologen weten gelukkig beter.

Bilthoven, 10 oktober 1994

